

Västerås stad
Stadsbyggnadsförvaltningen
72187 VÄSTERÅS
E-post: stadsbyggnadsforvaltningen@vasteras.se

Remissvar: Samråd Dp 1893 Effekten, Finnslätten

Naturskyddsföreningen i Västerås har tagit del av samrådsunderlaget och har följande synpunkter.

Naturskyddsföreningen har deltagit i två informella möten med personer från stadsbyggnadsförvaltningen för diskussion om skogen som en grön korridor mellan Malmabergsskogen och Bjurhovdaskogen. Vi har vid båda tillfällena betonat vikten av att korridoren inte blir för smal. Vid första mötet framförde vi synpunkten att minimum 30 – 50 m bredd troligen skulle fungera. Detta baserat på erfarenheter av hur fåglar och däggdjur förflyttar sig i bebyggda områden med denna minimibredd på allmänningar. Vid andra mötet blev en förklara till Dp 1893 presenterad med en klart mindre bredd på korridoren längs Tillbergaleden. Vi klargjorde att vi inte tyckte att bredden på 12 – 15 meter på korridoren var acceptabel från vår synpunkt. Nedan utvecklar vi nu vårt ställningstagande.

Byggnadsnämnden har tagit ställning till att detaljplanen för Finnslätten ger en betydande miljöpåverkan (Planbeskrivning s. 7). För Naturskyddsföreningen är det av central vikt det faktum att ”den befintliga skogsmiljön inom planområdet kommer försvinna permanent” (Planbeskrivning s. 19). Därför ställer vi oss kritiska inför detta projekt och förslag till detaljplan. Vi har utvecklat följande reflexioner och ställningstaganden kring den överhängande faran att den gröna korridoren/ länken mellan Malmabergsskogen och Bjurhovdaskogen slutar fungera.

1. Värdet

I Västerås stads grönstrukturplan ser man att den östra delen av planområdet är markerat som ”värdefullt grönt område” och den fungerar idag som en grön länk mellan Bjurhovdaskogen och Malmabergsskogen, två skogar med status av mycket värdefulla grönområden (Miljökonsekvensbeskrivning s. 16).

Den skogsparti som idag finns i planområdet klassas inte som ”nyckelbiotop”, men det finns andra värden än nyckelbiotop som också är viktiga: i det här fallet värdet att området fyller den viktiga biologiska funktionen att vara länken mellan två mycket värdefulla skogar. Men detta värdefulla grönområde försvinner praktiskt taget helt med detaljplanen och det blir i praktiken ingen fysisk förbindelse mellan Malmabergsskogen och Bjurhovdaskogen. Om förbindelsen

mellan dessa två skogar försvinner tappar båda en del av sitt nuvarande värde av ”mycket värdefulla” gröna områden, eftersom statusen av ”värdefullt” finns alltid i relation till den övriga grönstrukturen. Det vill säga att om de mycket värdefulla områdena blir av med sin länk förlorar de en del av sitt eget värde.

Skogen som idag finns i Planområdet har fått status av värdefullt skogsområde eftersom det är en biologisk ”spridningsväg”, det vill säga ett område ”med vegetation som binder samman och skapa möjligheter för växt och djurliv att sprida mellan olika kärnområden, stadens naturmarker och det omgivande landskapet” (Planbeskrivning s. 11). Denna spridningsväg försvinner om planförslaget går igenom. Och det vill Naturskyddsföreningen värna för. ”Det gröna spridningssambandet mellan Bjurhovdaskogen och Malmabergskogen kommer minska och ett ökat slitage i kvarvarande delar av skogen kommer uppstå vilket kan påverka omgivande naturvärden negativt. Habitat för både växt- och djurliv kommer att påverkas negativt då det befintliga planområdet som fungerar som en spridningsväg för flora och fauna kommer minska” (Miljökonsekvensbeskrivning s. 22). Den negativa effekten är tydligt kartlagt.

Den negativa konsekvensen är så stor att Naturskyddsföreningen motsätter sig en avverkning av detta skogsparti. ”De naturvärdesobjekt som förloras i planområdets centrala delar kommer delvis att kompenseras genom att en grön zon sparas längs den östra sidan av planområdet vilket bedöms kunna ha betydelse för spridning” (Miljökonsekvensbeskrivning s. 22). Med ”de naturvärdesobjekt som förloras” syftar analysföretaget WSP på de spillkråkor som har observerats i planområdet, det vill säga en specifik iakttagelse och inte den viktiga biologiska förtjänst som förbindelse mellan skogarna innebär. De sägs också att den lilla gröna remsan som är tänkt att lämnas vid Tillbergaleden kan användas för att lägga ut död ved från de delar av planområdet som avverkas. Naturskyddsföreningen stödjer idén att spara död ved men död ved ersätter inte en grön skog. Och samma synpunkt anför vi i relation till nästa mening: att detta lilla område ”kan skötas så att man i framtiden ger upphov till fler aspar och sälgar och kan skapa högstubbar” (Planbeskrivning s. 12). Även om det i framtiden kan det finnas stora träd blir remsan för smal.

2. Korridoren

I Planförslaget föreslås att den befintliga länken mellan Bjurhovdaskogen och Malmabergskogen ska bli en korridor på 25–75 meter som kommer sparas invid Tillbergaleden (Planbeskrivning s. 19). Dessa 25 meter är i verkligheten bara 12 meter, eftersom man i Planbeskrivningen även räknar in vägdiket med angränsande vegetation på 13 meter. Naturskyddsföreningen anser att detta är alldeles för litet då 12 meters bredd på ”korridorens” smalaste ställe i praktiken bara är två träd bredd. Det utgör ingen ”grön korridor”. Enligt Planförslaget skulle det utgöra en ”förbindelse” mellan Malmabergskogen och Bjurhovdaskogen, men Naturskyddsföreningen anser att det blir otillräckligt för att det ska bli en biologisk förbindelse.

Naturskyddsföreningen har vid tidigare tillfälle för fram att den gröna korridoren bör vara minst 30 - 50 m bred exklusive vägdikesområdet.

Korridorens värde kan även ses i relation till att i Bjurhovdaskogen har observerats två rödlistade arter: gröngöling och kungsfågel (Planbeskrivning s. 11). Man kan undra om dessa arter skulle se den smala remsa som en del av skogarna där de hör hemma. Planförslaget prioriterar på stora byggnadsvolymer i stället för sammanhängande grönområden. Vi ser att det

största värdet av detta skogsparti inte står i relation till vad man finner i det utan det största värdet är själva skogen som biologisk korridor. Att man hittade dessa arter är just tecken på att skogen används av arter som förflyttar sig mellan större och mer värdefulla skogspartier.

För att ett grönområde mellan Malmabergskogen och Bjurhovdaskogen ska fungera som en bra biologisk korridor vore det naturligtvis önskvärt att den har samma bred som Malmabergskogens norra ändan, det vill säga 100–120 meter bred. Vi förstår att detta inte kan realiseras med den tänkta industrietableringen. Men Naturskyddsföreningen anser att den föreslagna bredden i planbeskrivningen är alldeles otillräcklig som biologisk korridor. Naturskyddsföreningen anser att man bör lämna en remsa skog på minst 30 - 50 meters bred längs Tillbergaleden, från Österleden och norrut, för att garantera att den fungerar som biologisk korridor. Detta exklusive vägdiket med dikesrenar.

Naturskyddsföreningen är också kritisk till den missvisande bild av korridoren som situationsplanen, figur 5 i detaljplanen, visar. Figuren visar ett tvärsnitt från byggnadens SÖ hörn och inte den smalaste delen av korridoren vilket är öster om vändplan för lastbil med släp. Längs hela vändplan är korridoren endast c: a 12 - 15 meter. Figuren ger ett helt felaktigt intryck av korridoren.

3. Landskapsbilden

Landskapsbilden kommer också att förändras avsevärt. *”Det kommer ändras från ett skogsområde till ett område med mer urbant uttryck med verksamheter och kontor”* (Planbeskrivning s. 8). Det grönområde som man ser idag försvinner med planförslaget och ersätts med en *”stor fabriksbyggnad med mycket parkeringsyta”* (Planbeskrivning s. 15). Byggnaden planeras med en totalhöjd på ca 35 meter (Planbeskrivning s. 14), för vilket ABB behöver därtill söka dispens. Dessutom kommer projektet att innebära en trafikökning som medför ljudnivåer som leder till överskridande riktvärden för fler bostäder vid Malmaberg och Bjurhovda, närmast Tillbergaleden och Österleden (Planbeskrivning s. 21). För att spara mark så ser Naturskyddsföreningen gärna att även industri -och kontorsbyggnader bygger på höjden och framför allt att parkeringsplatser också byggs i flera plan. Det är ett enormt slöseri med mark att ha enplans parkeringsytor. Men naturligtvis måste en avvägning ske mot hur höga byggnader passar in i ett område med skog och låga bostadshus.

4. Retoriken

Naturskyddsföreningen blir inte vilseledd av den använda retoriken i Planbeskrivningen. Till exempel *”Gestaltad växtzon blir ett vackert blickfång, färger förstärker årstidsväxlingar och mjukar upp upplevelsen av byggnaden”* (Planbeskrivning s. 6, figur 2). I den svenska naturen är man van att se årstidsväxlingarnas färger i inhemska arter, som förresten finns redan idag i den skogen som förslaget avser avverka.

”Kallmur ger tydligt gräns mot skogen [...]” (Planbeskrivning s. 6, figur 2). Skogen? I detta fall syftar ”skogen” på den 12 meter smala remsan mellan den planerade byggnaden och Tillbergaleden. Och vidare: *”Grönkorridor sparas och förstärks med fina naturelement som flyttas från befintlig skog”* (Planbeskrivning s. 6, figur 2). Dessa ”naturelement” syftar på resterna av den avverkade skogen som förs in som död ved.

I Miljökonsekvensbeskrivningen läser man att *”Ett syfte med detaljplanen är att skapa en grön korridor genom planområdet som förbinder grönområdena som finns söder och norr om planområdet med varandra”* (Miljökonsekvensbeskrivning s. 16). Skapa? Man kan fråga sig varför skriver man ”skapa” en grön korridor mellan skogarna när den finns redan idag (förbindelsen idag utgörs just av den skog som finns i planområdet). Detaljplanen ”skapar” inte en grön korridor utan den avverkar den nuvarande fungerande korridoren och lämnar kvar en liten remsa på några meter.

Naturskyddsföreningen menar att denna typ av beskrivning är felaktig och vilseledande. Detaljplanens syfte är att skapa ett industriområde och att samtidigt minimera den skada som sker på naturen som spridningskorridor/ grönområde. Vi anser att skadan begränsas om korridoren blir 30 – 50 meter på smalaste stället exklusive vägdiket med dikesrenar. Naturskyddsföreningen menar att byggnaden bör utformas så att lastkajen angörs från långsidan vid ena ändan av byggnaden. Vidare/ alternativt bör det prövas att minska parkeringsytan genom ett parkeringsdäck med t.ex. 2–3 plan. Parkeringsytan/ däckets bör göras gemensam med företaget väster om nu aktuell detaljplan. Vi vill här se en samverkan mellan företag för att minska markanvändning och framför allt inte slösa bort mark genom parkering i enbart markplan.

För Naturskyddsföreningen i Västerås

Med vänlig hälsning

Bengt Jönsson, (ordf.)

070-2904020

Bengt.eb.jonsson@gmail.com